

Değer, Etik Kod, İlke, Kural ve Standart

1

Prof. Dr. İneyet Aydın-Lisans programı SEB237 kodlu "Meslek Etiği" dersi açık ders materyali olarak hazırlanmıştır.

12.2.2018

Değer

- Karşımızdaki obje ya da kavramlar arasında bazılarına önem ya da belli bir anlam yüklemektir.
- Değerler bireyin yaşamındaki farklı etmenlere yüklediği önemdir.
- Bir şeye değer yüklemek, diğerleri arasından bazılarını seçmek ya da tercih etmektir.

Değer

- Değerler birbirleri ile sürekli etkileşim içinde bulunurlar ve dinamik bir değer örüntüsü oluştururlar. Bu değer örüntüsüne **değer sistemi** denir.
- Değerler «**asıl (sonul)**» değerler ve «**araç(aracı)**» değerler olarak ikiye ayrılmaktadır. Araç olarak kullanılan değerler aracı; sonuç olarak kullanılan değerler ise asıl değerlerdir.

Etik Kod

- Etik kodlar, belli bir grup ya da ülke içerisindeki insanların nasıl davranmalarını gösteren yazılı kurallardır.

Etik kodlar;

- ✓ Kural kitabı olarak,
- ✓ Yol gösterici levha olarak,
- ✓ Ayna olarak,
- ✓ Büyüteç olarak,
- ✓ Kalkan olarak,
- ✓ Duman dedektörü olarak,
- ✓ Yangın alarmı olarak çalışanların davranışlarını etkilemektedir.

Prof. Dr. İncay Aydın-Lisans programı SEB237 kodlu "Meslek Etiği" dersi açık ders materyali olarak hazırlanmıştır.

İlke

- Eylemleri yönlendiren temel düşüncelerdir.
- Değerlerin eyleme geçmesini sağlayan ve yönlendiren anlamlardır.

Ör: Adalet bir ilkedir, soyut ve belirsizdir. Ancak ilkelerin davranışlara yansiyabilmesi için genellikle daha somut hedeflere yani kurallara gereksinim vardır.

Kural

- İkelere uygun eylem yollarıdır.
- İlişkisel kurallar
- Çalışma ve etkinlik kuralları
- Sağlık ve güvenlikle ilgili koruyucu kurallar
- Kişisel kurallar
- Görgü kuralları

Kural

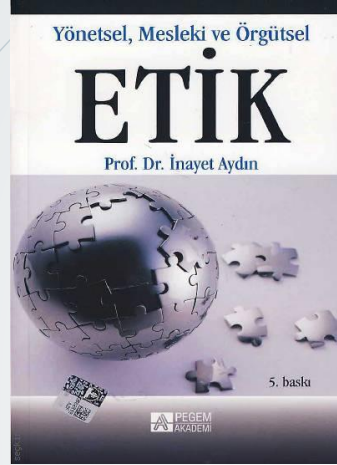
- Yazılı kurallar bir toplum içerisinde kanunlarla veya kesin sınırlarla belirlenmiş normlar olup kişiden kişiye değişmezler.
- Kurallar, bir davranış ya da eyleme rehberlik yapan, özel bir amaca yönelik, yetkililerce konulmuş bir düzenleme, tanımlama ya da tercihlerden oluşur.

Standart

- Beklenen davranışların sergilenmesi, istenmeyenlerden kaçınılmasında rehberlik yapan sistemlerdir.
- Standartlar bir şeyi yapmanın kabul edilmiş ve tekrarlanabilen yollarıdır.
- Bir hizmetin ya da işin etkili ve güvenilir bir biçimde yerine getirilmesini sağlayan ve böylece yaşamı daha kolay hale getiren ölçütlerdir.

Kaynak

Aydın, İ. (2012). *Yönetmel, mesleki ve örgütsel etik*. Ankara: Pegem Akademi.

Aydın, İ. (2012). *Eğitim ve öğretimde etik*. Ankara: Pegem Akademi.

Prof. Dr. İneyet Aydın-Lisans programı SEB237 kodlu "Meslek Etiği" dersi açık ders materyali olarak hazırlanmıştır.